

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

ธรรมชั้นสูงของจอมปราษฎ์

วัดป่าภูสัณโฆถายทองคำ ๑ กิโล ๓ บาท ดอลลาร์ ๑๑๐ ดอลลาร์ เงินไทย ๓ หมื่นบาท ใครอยู่ที่ไหน ๆ ก็รวมมาอย่างนี้ตามป่า เฉพาะอย่างยิ่งก็พูดตามหลักความจริงหนีจากความจริงไปไม่เรียกว่าธรรม ธรรมต้องทรงความจริง เป็นเนื้อเป็นหนังทุกอย่าง รวมอยู่กับคำว่าธรรม ในการช่วยชาติคราวนี้รู้สึกเห็นน้ำใจของวงกรรมฐานสายหลวงปู่มั่น ว่าตั้งหน้าตั้งตาจริง ๆ อยู่ในป่าในเขาที่ไหนรวบรวมกันออกมา ๆ เรื่อย ๆ อย่างนี้ละ อย่างภูสัณโฆ ผาแดง แถวนี่มานี้ ทางโน้นก็มา ๆ รวมกันเข้าสู่คลังหลวง รู้สึกว่าแสดงน้ำใจเต็มเปี่ยมเทียว ไม่ว่าใกล้ว่าไกลแถวนี่มาหมด มารวมกันที่นี้แล้วก็เข้าสู่คลังหลวง

สรุปทองคำ ดอลลาร์ เงินสด วันที่ ๑๒ ทองคำได้ ๑๒ กิโล ๕๐ บาท ๙๗ สตางค์ ดอลลาร์ได้ ๔,๒๔๕ ดอลลาร์ เงินสดได้ ๒,๑๒๓,๘๖๘ บาท ทองคำที่ต้องการมอบเข้าสู่คลังหลวง ๔ พันกิโลนั้น มอบเข้าสู่คลังหลวงไปแล้ว ๒,๕๐๐ กิโล ยังขาดทองคำอีก ๑,๕๐๐ กิโลจะครบจำนวน ๔ พันกิโลซึ่งกำหนดตายตัวไว้แล้ว ทองคำที่ได้หลังจากมอบเข้าสู่คลังหลวงแล้วในจำนวนทองคำ ๔ พันกิโลนั้นที่ยังไม่ได้มอบได้ ๓๑ กิโล ๔๓ บาท ๖๒ สตางค์ นี่ยังไม่ได้หลอม หลอมแล้วก็จะมอบเข้าในจำพวก ๔ พันกิโล บวกกันไปเรื่อย ๆ

ทองคำต่อยอดจากเงินโครงการช่วยชาติ ๘๐๖ ล้านบาทนั้น ได้ซื้อทองคำไปแล้ว ๖๐๐ ล้านบาท ได้ทองคำ ๑,๕๐๐ กิโล เท่ากับ ๑๒๐ แถง มอบเข้าสู่คลังหลวงไปแล้ว ๒๕๐ กิโลคือ ๒๐ แถง ที่เหลือยังไม่ได้มอบ ๑,๒๕๐ กิโลคือ ๑๐๐ แถง รวมทองคำที่มอบเข้าสู่คลังหลวงไปแล้ว ๒,๗๕๐ กิโล รวมทองคำทั้งหมด (ที่ได้ทั้งหมด) เวลานี้ได้ ๔,๐๓๑ กิโลครึ่ง กรุณาทราบตามนี้ แล้วต่างคนต่างชวนขวยหามาเรื่อย ๆ อย่างนี้ค่อยหนุนขึ้น ๆ

เมื่อวานก็ได้เยอะอยู่ ๑๒ กิโล ก็เรียกว่าเบาใจที่เรากำหนดไว้ว่า ไปหลอมทองคำคราวนี้ที่แน่ใจก็คือได้ ๑ แถง ๑๒ กิโลครึ่ง แต่เราทราบกันวันนั้นได้มาเพียง ๑๔ กิโล ก็ต่อไปอีก ที่หลอมเรียบร้อยแล้วก็ต้องไม่ต่ำกว่า ๒๕ กิโล ๒ แถง มันเลยหวุดหวิด ๆ เราคอยดูเสียก่อนเราว่าอย่างนั้น มันค่อนข้างจะบุก จวนแล้วจะบุกละนะ พอได้มาเมื่อวานนี้ ๑๒ กิโล รวมแล้วเป็น ๓๑ กิโลแล้ว ก็คงไม่ได้บุกแหละ ๓๑ กิโลนี้ก็เผื่อกันเรียบร้อยแล้ว คือหลอมแล้วได้ ๒๕ กิโล ๒ แถงนะ ยังเหลือไปอีก ๖ กิโล เพราะมัน ๓๑ กิโล ถึงวันนั้นก็คงจะได้อีกอยู่ เพราะเวลานี้เรายังไม่ได้กำหนดที่จะไปกรุงเทพ

ที่แรกเรากำหนด เพราะผู้ไปติดต่อกับนายกไม่ค่อยจะแจ่มแจ้งมากนัก ทำให้นายกเขวในการปฏิบัติงาน และที่จะเกี่ยวข้องกับเรา มาเมื่อวานถึงทราบได้ชัด ตกลงเราก็มอบให้เป็นความเหมาะสมหรือสะดวกทุกอย่างให้ทางนายกเลย เพราะทางนั้นเตรียมพร้อมแล้วว่าวันที่ ๒๐ นั้นจะมอบอะไรเป็นรายงานรางวัล(มอบรางวัลให้ผู้ส่งสินค้าออกนอกตามกำหนดเดิมที่ท่านมีอยู่แล้ว) นี่ละเป็นงานใหญ่โตมากอยู่วันนั้น วันนั้นหมดทั้งวันเลยจะมอบที่วานี่ เป็นงานใหญ่โต แล้วทางนี้อยู่ ๆ ไปพูดอะไรว่าเราจะมอบอันนี้ ทางนายกก็ต้องเอนมาแบ่งภาคแบ่งส่วนให้เราเข้าทางนั้น มันผิด ผู้ที่ไปเสนอผิด

พอเราทราบเราก็ตัดขาดทันทีเลย เรื่องอย่างนี้ไม่ใช่เรื่องที่จะไปรบกวนกันโดยหาเหตุผลไม่ได้ งานนั้นหนักมากกว่านี้ ควรให้เป็นความสะดวกของงานนั้นเต็มเม็ดเต็มหน่วย งานนี้เราถือช่องว่างเท่านั้นเราบอก ถ้าเวลาไหนว่างพอเหมาะพอดีแล้วเรถึงจะมอบตามนั้นแหละว่างั้น รอไปเท่าไรก็ได้ไม่เห็นมีขัดข้องอะไร เพราะฉะนั้นเรื่องที่ว่า จะเข้าไปมอบทองคำในวันที่ ๒๐ นั้นให้ยกเลิกเลยเราบอก เปิดทางให้ทางนายกดำเนินงานที่วานี่หมด แล้วมีอะไรค่อยพิจารณาทีหลัง

ต้องเป็นคนไปพูดไม่ให้เข้าใจนั่นละ คือทางโน้นไม่ค่อยเข้าใจ แล้วก็มารวมอยู่ที่จุดว่าเกรงใจละซี งานใหญ่ ๆ ก็เลยต้องมาแบ่งเป็นสองสิ่ง งานหนึ่งบาทแบ่งเป็นสองสิ่งว่าไง เราก็ตีกลับเลยให้เป็นบาทเต็มบาท ไม่ให้งานนี้เข้าไปยุ่งเราบอกงั้นเลย เพราะฉะนั้นจึงไม่แนะให้คอยฟัง เพราะเรื่องทองคำไม่เห็นมีอะไร จะรีบจะด่วน ไม่รีบไม่ด่วน ก็อยู่ในวงความพอดีอยู่แล้ว ทางโน้นว่างเมื่อไรก็ค่อยมอบเท่านั้นเอง ตกลงวันยังไม่ได้แหละระยะนี้ ต้องรอ ๆ ไปก่อน

ทองคำที่จะมอบคราวนี้ ทองคำที่เราตัดเงินออกไปจากโครงการช่วยชาติไปซื้อทองคำ เวลานี้เรารวมเอาทองคำเลยได้ ๑,๕๒๕ กิโล คือ ๒ แห่งมันจะแน่นอนอยู่แล้ว รอจังหวะเท่านั้น แล้ว ๒๕ กิโลนี้เป็น ๒ แห่ง รวมเป็น ๑๒๒ แห่งจะมอบคราวนี้ รอจังหวะให้พอเหมาะพอดี ไม่ให้ยุ่งเหยิงวุ่นวายในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คราวนี้รู้สึกว่าได้ทองคำน่าจะมากกว่าทุกคราวนะ คราวแรก ๑ ตันกับ ๓๗ กิโลครึ่ง นอกนั้นก็ลดกันลงมา คราวนี้ค่อนข้างแน่นว่า ๑,๕๒๕ กิโล เรียกว่า ตันหนึ่งกับ ๕๒๕ กิโล คราวนี้มากกว่าทุกคราวนะ

ส่วนร้อยล้านนี้เรายังไม่แนะที่กำลังจะโอน ร้อยล้านนี้ก็ซื้อทองคำ ก็อยู่ในราว ๒๐ แห่งเหมือนกัน แต่มันทันอันนี้ก็ทัน ไม่ทันเราก็ไม่ถือเป็นเรื่อง ก็รอจังหวะต่อไปนั่น เพราะยังมีอีก ๑๐๐ ล้านเข้ามาอีกเดือนกันยา เดือนนี้วันที่ ๑๗ ว่าจะโอนก็เลยยังไม่แนะนัก ถ้าไม่แนะคราวนี้ก็ไม่ได้มอบแหละ อันนี้ไม่ได้นับในจำนวน ๑,๕๒๕

กิโล อยู่นอกนั้นต่างหาก ถ้าหากว่าอันนี้ได้มันอาจจะปุบปับเข้าก็ได้ ไม่แน่แหละ เราไม่หวังกับมัน รอไว้ตามจังหวะของมัน

(ชายปี่มว่า ๑๐๐ ล้านที่จะครบวันที่ ๑๗ สิงหาคมรวมอยู่ใน ๑๒๒ แห่งนี้ด้วย) รวมอยู่แล้วหรือ อ้อ ถ้าอย่างนั้นก็แน่แล้ว รวมแล้ว เข้าแล้ว เรายังไปทางมเงาอยู่ ทั้งเนื้อทั้งหนังกินอิ่มแล้วยังไปทางมเงาแตะกระดูกที่ไหนอีกวะ มาอยู่ในนี้แล้วนะ เอาละแน่ใจ เวลานี้รวมแล้วทองคำนี้กับเหล่านี้ด้วยนะดูเหมือนเป็น ๔ ตันกับ ๓๑ กิโล เรียกว่ารวมทั้งหมด นี่ละเงินโครงการช่วยชาติที่ว่า ๘๐๖ ล้านนี่ คาดกันแต่ก่อนนั้นว่าจะได้สองตันกว่านะ ที่นี้เวลาจะเอาจริง ๆ ทองมันกระโดดขึ้นชิเราก็ดูดตาม ตามไปตามมาเลยปิดทองลงทะเล ไม่เอาหัวมันแหละว่างั้นเลย สูงขึ้น ๆ เงินเราเลยหมด ที่นี้น่าจะไม่ถึง ๒ ตันนะ (ถึงครับ แต่ส่วนเกินที่ว่ามากอยู่กลับเกินนิดหน่อย) นั่นซีเราเลยสงสัย ๆ

ต่อไปนี้พี่น้องทั้งหลายให้ทราบโดยทั่วกันดังที่เริ่มประกาศมาแล้วว่า เงินสดนี้เราจะไม่ออกช่วยประชาชนโดยถ่ายเดียวดังที่เคยประกาศในเบื้องต้นนะ เงินสดเวลานี้แบ่งเป็นสองภาค คือแบ่งออกไปซื้อทองคำ ๑ แบ่งออกไปเพื่อช่วยพี่น้องชาวไทยทั่วประเทศ ๑ มีสองภาคด้วยกัน คือแต่ก่อนที่หลวงตาประกาศว่า เงินสดนี้จะออกช่วยชาติทั่ว ๆ ไปโดยถ่ายเดียว จะไม่เข้าคลังหลวงเหมือนทองคำและดอลลาร์ คือที่เราพูดตอนนั้นเรายังไม่ทราบเรื่องทองคำ เราก็ดูดตามความมุ่งหมายของเราทำอย่างนั้น ครั้นเวลาเอาทองเข้าไปมอบก็ไปรู้เรื่องทองคำในคลังหลวงเรา เห็นว่าสมควรที่จะแยกก็เลยมาแยก

เนื่องจากว่าในคลังหลวงเรานั้นมีทองคำยังน้อยอยู่ จึงต้องเสาะแสวงหาทองคำเพิ่มเข้าอีก จึงต้องแบ่งภาคละที่นี้ เลยตกมาเป็นถึง ๘๐๖ ล้านนี่หลังจากทราบเรื่องราวแล้ว ก็มาตัดเงินนี้ออกมาเสีย ยังเหลืออยู่เพียง ๕๐ ล้าน ๘๐๖ ล้านก็หมุนเข้ามาทางนี้หมดเลยเข้ามาทองคำ นี่เป็นอันดับแรกที่เราคิดและปฏิบัติมาอย่างนี้ แล้วต่อไปเงินสดนี้เราจะแบ่งเป็นสองภาค ๆ ไปเลย แต่ภาคไหนจะหนักเบาเพียงไรนั้น ส่วนมากจะเป็นทองคำจะมีน้ำหนักมากกว่า คือแบ่งไปทองคำมากกว่าที่จะช่วยพี่น้องชาวไทยทั่วประเทศนะ เพราะทองคำมีจุดสำคัญ ๆ อยู่มากในหัวใจของพี่น้องชาวไทยเรา เราจึงต้องตัดเอาเงินสดนี้ พอได้เมื่อไรแล้วตัดออก ๆ เพื่อไปซื้อทองคำตลอดไป กรุณาทราบตามนี้

ท่านผู้ใดที่จะโอนเงินเข้าสู่ธนาคารใด ซึ่งประกาศไว้ให้ทราบมาตั้งแต่เริ่มช่วยชาตินั้น ก็ขอให้โอนมาตามบัญชีนั้นเข้าธนาคาร ทางกรุงเทพก็มี ทางอุดรก็มี ทั้งไทยพาณิชย์ กสิกรไทย กรุงเทพจำกัด ทางกรุงเทพก็ดี ทางนี้ก็มีแบบเดียวกัน คือ กรุงเทพจำกัด ไทยพาณิชย์ กสิกรไทย ทางนี้มี ๓ ทางกรุงเทพก็มี ๓ จะโอนไปเข้าธนาคารใดได้

ทั้งนั้น ไม่ได้เสียค่าโอนนะ โอนเข้าเลย ๆ คือเงินเหล่านี้แหละเราจะแยกเองซื้อทองคำ และช่วยพี่น้องชาวไทยเราดังที่เคยช่วยมานั้นแหละ โดยการก่อสร้างเรื่องนั้นเรื่องนี้ทุกอย่าง แล้วแต่เราเห็นสมควรที่จะช่วยในกรณีใดเราจะช่วยทันที ๆ นี่ส่วนหนึ่ง ส่วนหนึ่ง ก็กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว เราจะตัดเข้าซื้อทองคำ เงินสดจึงแบ่งเป็นสองภาคแล้วเวลานี้ กรุณาทราบตามนี้โดยทั่วกันนะ

แล้วเงินเราหนุนมา โอนที่ไหนก็ตามเถอะ เข้าธนาคารแล้วจะเข้าสู่หัวใจพี่น้องชาวไทยเราด้วยกันทั้งนั้นแหละ สมบัติเหล่านี้พี่น้องทั้งหลายก็คงจะทราบจากหลวงตามาแล้วด้วยดี เรียกว่าไม่มีความกังวลใด ๆ เลยว่า สมบัติเหล่านี้ที่จะรั่วไหลแตกซิมไปไหนไม่มี บอกตรง ๆ เลย เพราะเราเป็นผู้ควบคุมเองทั้งหมดด้วยความเมตตาแล้ว ๆ ๑ หลักใหญ่ก็คือเราพอแล้วทุกอย่าง มีแต่ความเมตตากระจายออกไปเท่านั้น สำหรับเราไม่มีอะไรที่จะแบ่งปันปันส่วน เราพอทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว การช่วยโลกเราจึงช่วยด้วยความเมตตาแล้ว ๆ เรื่องสมบัติเงินทองที่ได้มาเหล่านี้จึงไม่มีปัญหาใด ๆ เลย มีแต่เข้าสู่จุดมุ่งหมาย ๆ โดยถ่ายเดียว ก็มีเท่านั้นแหละ ให้พากันตั้งหน้าตั้งตาช่วยชาติบ้านเมืองของเรา

ต่อไปนี่ก็เป็นเรื่องที่พี่น้องทั้งหลายจะพากันตื่นเนื้อตื่นตัวนะ อย่าเฉื่อยชา ไม่ได้เลย เสียทั้งประเทศนะ ความเฉื่อยชาของแต่ละคน ๆ ในประเทศไทย กลายเป็นความเฉื่อยชาของประเทศไทยทั้งประเทศ เหลวไปหมดนะ แล้วให้ฟังเสียงธรรมเสมอ นะ ธรรมนี้ไม่มีคำว่าเฉื่อยชา ธรรมตรงแนวต่อเหตุต่อผลต่อหลักความสัตย์ความจริง เพื่อความสงบร่มเย็นทางด้านจิตใจ และความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุ ตลอดจนการสังคมซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างมีน้ำใจเป็นธรรมแล้วเข้ากันได้หมดนะ คนเราสำคัญที่น้ำใจนะ ถ้าใจมีธรรมใจจะเยือกเย็น ใจจะเห็นแก่เพื่อนแก่ฝูง แม้ที่สุดสัตว์ก็เห็นไปหมดเลย เฉลี่ยความสุขให้กันและกัน

หัวใจเรากับหัวใจสัตว์ประสานกันได้นะ หัวใจเป็นธรรมแล้วประสานได้หมด ถ้าหัวใจเป็นกิเลสแล้วแม้แต่พวกเดียวกันก็ไม่ได้เห็นใจกัน มีกินมีกินมีกัดมีแทะกันอยู่นั้นแหละ มีที่ลับที่แจ้ง นี่ละกิเลสต้องหลบ ๆ หลีก ๆ หาที่ลับที่แจ้งทำความชั่ว เพราะความเห็นแก่ตัวแก่พวกของตัวเอง แล้วก็ทำลายคนอื่นไปในตัวของมันนั้นแหละ ที่นี้ใจที่เป็นธรรมแล้วนั้นไม่มีใกล้มีไกล ไม่มีมืดมีแจ้ง ไม่มีที่ลับที่แจ้ง มันกระจายอยู่ตลอดเวลา ควรสงเคราะห์ทางไหนช่วยทางไหนได้จะออกทันที ๆ

เมื่อใจเรามีธรรม ก็เรียกว่าใจมีความกว้างขวาง พร้อมกับการให้อภัยซึ่งกันและกันแล้วมนุษย์เราคบค้าสมาคมกันได้หมดนะ ความรักชาติและความสามัคคี ความเห็นแก่ใจกันนี้สำคัญมากนะ เมื่อเห็นแก่ใจก็ให้อภัยกันได้ เฉลี่ยเผื่อแผ่กันได้คนเรา ถ้าเห็น

แก่ตัวก็กวาดต้อนเข้ามา ๆ คนอื่นแห่งผากจนเป็นพินเป็นไฟ เจ้าของชุมชน เจ้าของ อยู่ในท่ามกลางแห่งกองไฟของความแห้งผากของประชาชนทั้งหลายทั่วประเทศหาไม่รู้ เราอยู่ในท่ามกลางกองไฟคับแคบตีบตันไม่ตื่นะ ต้องมีความกว้างขวาง

ความผิดพลาด มนุษย์เรานี้ผิดพลาดได้ สัตว์ก็ผิดพลาดได้เช่นเดียวกับมนุษย์ ยิ่งมนุษย์นี้เป็นสัตว์หมู่สัตว์พวก ประสานกันอยู่ตลอดเวลา จึงควรให้อภัยกันไว้เสมอ อย่ามีท่าทีตอบโต้กัน ท่าทีต่อสู้กัน ท่าทีเอาแพ้เอาชนะกัน นี่คือการที่แห่งพินไฟจะเผา กันเหมือนนักมวยขึ้นต่อกรกันนั่นเอง ทางนี้ก็จ้อใส่ทางนั้น ทางนั้นก็จ้อใส่ทางนี้ ก็ พัดกันละนักมวย มันเจ็บด้วยกันทั้งคู่ ใครจะชนะใครจะแพ้เอาชื่อมาเฉย ๆ เรื่องความ เจ็บมันเจ็บด้วยกัน ดีไม่ดีผู้ชนะเจ็บมากกว่าผู้แพ้ก็น่าเสียดาย นี่คือการต่อสู้กันเป็นอย่างนั้น

เรื่องของกิเลสจะต่อสู้ จะเอาไรต์เอาเปรียบเสมอ ปองกันตัวเองไว้เพื่อทำลายคน อื่นในเมื่อมีช่องมีโอกาส นี่คือการของกิเลสขอให้พากันเข้าใจทุกคน เรื่องของธรรม ต้องให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่ว่าผู้ใหญ่ไม่ว่าเด็ก ไม่ต้องว่าชาติชั้นวรรณะใด มนุษย์เท่า นั้นพอ เพราะเกิดด้วยอำนาจแห่งกรรมตีตรามาด้วยกันทุกคน ใครจะเย่อหยิ่งจองหอง เหนือกรรมไปไม่ได้ จะเก่งขนาดไหนก็ไม่เหนือกรรม อยู่ในใต้อำนาจของกรรม ถ้าเราเก่ง ในทางที่ชั่วเท่าไรยิ่งเสริมกรรมชั่วเข้าไปใส่ตัวเอง มัดคอตัวเองเข้าไป ตรงกันข้ามกับ กรรมดี กรรมดีให้อภัยเขามากเท่าไร เราให้อภัยเขาได้ทำไมเขาก็ใจมนุษย์ เขาต้องให้อภัยเราได้

ดังที่เคยพูดเรื่องการไปมาหาสู่กัน ขั้บรรดสวนทางกันไปมาตลอดเวลา เช่น เมือง ไทยเราเวลานี้ เรียกว่ารถนี้เต็มบ้านเต็มเมือง เราไม่ได้เข้าไปดูในครัวของเรามันมีรถ หรือเปล่าไม่รู้ณะ มันมีรถก็คันอยู่นั้น มีรถมันก็มีล้ออยู่นั้นมันไม่ทิ้งลวดลายนะ นี่คือการ ไปมาหาสู่นี้เราก็เคยประกาศ แล้วเคยออกทางวิทย์ให้ทราบทั่วถึงกันทั่วประเทศไทย ของเรา เพราะเราต่างประสานกันตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นภาคใดแต่ละ คือเมืองไทย อวัยวะเดียวกัน แขนซ้ายแขนขวา ดินซ้ายดินขวา ข้างบนข้างล่างมีรอบตัวเหมือนกัน หมด อันนี้คนไทยก็เต็มเมืองไทยเรา เมื่อเป็นเช่นนั้นการเฉลี่ยให้เป็นความสุข ความ สัมผัสสามัคคีเพื่อความแน่นหนามั่นคง และเพื่อความร่มเย็นเป็นสุขนี้ การให้อภัยเป็นของดีมากที่สุด และการขอโทษ

การขอโทษนี้ จะเป็นไฟมากก็ตาม พอยกมือไหว้ขอโทษเท่านั้นจิตมันจะยุบลงทันทีเลย นี่ละอำนาจแห่งการขอโทษมีคุณค่ามากที่สุด อย่าเข้าใจว่าเราอ่อนน้อมต่อเขาเรา เสียเกียรติ ไม่ได้เสียเกียรติ ถ้าเขาจะฆ่าเรา ชีวิตเรารอดได้เพราะยกมือเท่านั้นเข้าใจ ไหม นี่ละคุณธรรมอันนี้สูงมาก จิตใจมันจะเป็นไฟมายุบลงทันที คือยกมือ ทางนี้เห็น โทษแล้ว ก็จะมาทำอะไรคนยอมรับกันแล้ว ทางนั้นมันก็ลงทันทีเลย นี่เรียกว่าน้ำดับไฟ

ด้วยธรรม ถ้าทางนั้นก็เอา ทางนี้ก็จ้อ แล้วชั้ดกันเลยแหละ เจ็บทั้งสองฝ่าย อย่างน้อยเจ็บทั้งสองฝ่าย อย่างหนึ่งตายไปคนละฝ่าย หรือตายไปด้วยกันก็ได้ นี่ละเรื่องกิเลส มันจะทำความฉิบหายต่อเรา อย่างนำมาใช้นะ

การให้อภัยกันนี้ ๑ และการขอโทษกัน ๑ การขอบบญุขอบคุณของท่านผู้มีบุญมีคุณ ๑ นี่เป็นธรรมชั้นสูงของจอมปราชญ์ทั้งหลาย ที่ใช้มาประจำพุทธศาสนาเราตลอดมา เราเป็นลูกชาวพุทธขอให้พากันนำมาใช้ อย่าไปถือสีถือสา อย่าไปดูถูกเหยียดหยามกัน ว่าคนนั้นชั้นนั้น คนนี้ชั้นนี้ คนนั้นชั้นสูงชั้นต่ำ คนนั้นมีคนนี้นั้น ทุกคนเกิดมาจากท้องแม่ด้วยกันอันเดียวเท่านั้นแหละ เกิดมาก็แล้วแต่ตามบุญตามกรรมชั่วดีอะไร มันก็ประสมประเสกกับสิ่งภายนอก อันนั้นได้มาอันนี้เสียไปเหมือนเขาเหมือนเรานั้นแหละ จึงมีคนจน หลักใหญ่ก็คืออำนาจแห่งกรรมติดมาทุกคน อันนี้ใครมองไม่เห็น ธรรมจำหมดเลย

พระพุทธเจ้าถึงว่า **กมฺมสฺสโกมฺหิ** คือเรามีกรรมเป็นของเรากับทุกคน ใคร ๆ ก็ตามมีกรรมด้วยกัน กรรมดีกรรมชั่ว ท่านจึงไม่ให้ประมาทกัน ต้องให้อภัยกัน เมตตาสงสารกันอยู่เสมอ นี่เป็นความถูกต้อง เข้าทางไหนเข้าเถอะ ไม่ว่าไปไหนต่อไปไหน ภาคใดก็ตาม เมื่อต่างคนต่างมีน้ำใจต่อกันแล้วเข้ากันได้สนิท ไม่ได้มาถามว่านี่อยู่ในชั้นไหน หรือชาติไหนภาคไหนจังหวัดไหน ชื่อว่ายังไง ไม่จำเป็น นี่ถามธรรมดาเฉย ๆ ไม่ได้ถามเพื่อการดูถูกเหยียดหยามหรือยกยอปอขึ้นกันแต่อย่างใด เรื่องของธรรมเป็นอย่างนั้น ถามธรรมดาพอรู้จักที่อยู่ที่พักที่อาศัย ถิ่นฐานบ้านเรือนของกันและกันเท่านั้นพอ หลักใหญ่ก็คือความสมาน ความให้อภัยซึ่งกันและกัน

สพฺเพ สตุตา อันว่าสัตว์ทั้งหลาย มีความเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น และมีกรรมเป็นของตัวด้วยกัน มีกรรมดีกรรมชั่วติดตัวกันหมดเลย ท่านจึงไม่ให้ประมาท เพราะต่างคนต่างมาพอดีกับกรรมของตัวเอง แล้วต่างคนต่างให้อภัยซึ่งกันและกัน เพราะต่างคนต่างมีกรรมด้วยกันแล้วโลกก็ชุ่มเย็น จำเอานะ วันนี้พูดเพียงเท่านี้แหละ

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd